

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΗ αριθ. 4/2018

(υποβαλλόμενη δύναμει του άρθρου 325, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ)

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης

(2018/C 405/01)

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 325, παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης (COM(2018) 218 final),

Έχοντας υπόψη τα αιτήματα του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2018, για γνωμοδότηση επί της ανωτέρω αναφερόμενης πρότασης,

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Σε συνέχεια μιας σειράς ιδιαίτερα προβεβλημένων υποθέσεων καταγγελίας δυσλειτουργιών και αρκετών σχετικών πρωτοβουλιών τόσο σε επίπεδο κρατών μελών⁽¹⁾ όσο και σε διεθνές επίπεδο⁽²⁾, η Επιτροπή υπέβαλε στις 23 Απριλίου 2018 πρόταση οδηγίας σχετικά με την προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης («η πρόταση»). Η οδηγία συνοδευόταν από ανακοίνωση για την ενίσχυση της προστασίας των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος σε επίπεδο ΕΕ⁽³⁾.
2. Επισημαίνουμε ότι, επί του παρόντος, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ένα ευρύ φάσμα προσεγγίσεων όσον αφορά την καταγγελία δυσλειτουργιών⁽⁴⁾. Επιπροσθέτως, το κεκτημένο της Ένωσης αντιμετωπίζει κατά τρόπο αποσπασματικό το ζήτημα της καταγγελίας παραβάσεων. Μια εύχρηστη, πλήρης και ορθά σχεδιασμένη οδηγία θα μπορούσε να καταστεί αποτελεσματικό αποτρεπτικό εργαλείο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τυχόν παραβάσεις δεν θα μένουν ατιμώρητες. Στον βαθμό που οι παραβάσεις μπορούν να θίξουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, η αποτροπή τους μέσω έγκαιρης και αποτελεσματικής καταγγελίας τους μπορεί να συμβάλει στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και στην ενίσχυση της υποχρέωσης λογοδοσίας.
3. Επικροτούμε θερμά την πρόταση, καθώς θεωρούμε ότι η θέσπιση ή η επέκταση συστημάτων καταγγελίας δυσλειτουργιών σε όλα τα κράτη μέλη, όπως προβλέπει η πρόταση, θα συμβάλει στη βελτίωση της διαχείρισης των ενωσιακών πολιτικών παρέχοντας σε πολίτες και εργαζόμενους τη δυνατότητα να επιφέρουν βελτιώσεις «από τη βάση προς την κορυφή» μέσω των ενεργειών τους, συμπληρωματικά προς τα μέτρα επιβολής «από την κορυφή προς τη βάση», όπως οι προσφυγές της Επιτροπής

⁽¹⁾ Βλέπε την ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου των κρατών μελών από την Επιτροπή, διαθέσιμη στο «παράρτημα 6»: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/1-11_annexes.pdf.

⁽²⁾ Βλέπε, μεταξύ άλλων: Συμβούλιο της Ευρώπης, σύμβαση Ποινικού Δικαίου για τη Διαφθορά, Σειρά Ευρωπαϊκών Συνθηκών αριθ. 173, Στρασβούργο, 27.1.1999· Συμβούλιο της Ευρώπης, *Protection of whistleblowers*, Recommendation CM/Rec(2014)7 and explanatory memorandum· Ψήφισμα 58/04 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 31ης Οκτωβρίου 2003: *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς*· σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς της ομάδας G20 για την προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος: *Study on whistle blower protection frameworks, compendium of best practices and guiding principles for legislation* (2011).

⁽³⁾ COM(2018) 214 final.

⁽⁴⁾ Βλέπε την ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου των κρατών μελών από την Επιτροπή, διαθέσιμη στο «παράρτημα 6»: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/1-11_annexes.pdf.

κατά κρατών μελών βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ ⁽¹⁾. Υπό το πρίσμα αυτό, η οδηγία μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα νομικά δικαιώματά τους και με το γεγονός ότι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ. Σε περίπτωση που συγκεκριμένη παράβαση αναδειξει συστηματικό πρόβλημα, η καταγγελία της μπορεί να βοηθήσει την Επιτροπή να συγκεντρώσει στοιχεία προκειμένου να κινηθεί κατά κράτους μέλους.

4. Επιπλέον, σε περίπτωση που η καταγγελλόμενη παράβαση θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, η καταγγελία μπορεί να σημαίνει εξοικονόμηση πόρων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Σε περισσότερο μακροπρόθεσμο επίπεδο, η καταγγελία δυσλειτουργιών που αναδεικνύουν κενά ή ελλείψεις στη δημοσιονομική διαχείριση των ενωσιακών προγραμμάτων, θα παράσχει στον νομοθέτη της Ένωσης τη δυνατότητα να επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στους κανόνες, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.

5. Ως εξωτερικός ελεγκτής της Ένωσης, κανονικά δεν θα είχαμε άμεση εμπλοκή σύστημα καταγγελίας που προβλέπει η πρόταση. Στο πλαίσιο της άσκησης της εντολής μας που πηγάζει από το άρθρο 287 ΣΛΕΕ, δεν διενεργούμε αυτομάτως ελέγχους ή έρευνες βάσει πληροφοριών που μας διαβιβάζουν τρίτοι. Ωστόσο, κατά τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών μας εξετάζουμε σοβαρά τις συναφείς πληροφορίες που μας κοινοποιούνται μέσω εξωτερικών διαύλων. Είναι πιθανό, απόρρητες πληροφορίες που περιέχονται σε κάποιον ελεγκτή μας από μάρτυρα δημόσιου συμφέροντος να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας ⁽²⁾. Εκθέσεις που καταρτίζονται σε σχέση με καταγγελίες δυσλειτουργιών θα μπορούσαν επίσης να φανούν χρήσιμες κατά τον προσδιορισμό των μελλοντικών ελεγκτικών προτεραιοτήτων μας ⁽³⁾.

6. Σημειώνουμε ότι η πρόταση δεν καλύπτει την καταγγελία δυσλειτουργιών από υπαλλήλους της ΕΕ στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, ζήτημα που επί του παρόντος διέπεται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ⁽⁴⁾.

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7. Σημειώνουμε ότι η Επιτροπή πραγματοποίησε σημαντικές προπαρασκευαστικές εργασίες κατά τη διάρκεια του 2017. Διοργάνωσε δημόσια διαβούλευση διάρκειας 12 εβδομάδων, η οποία απέδωσε 5 707 απαντήσεις, καθώς και τρεις στοχευμένες ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενα μέρη, δύο εργαστήρια με εθνικούς εμπειρογνώμονες και ένα εργαστήριο με πανεπιστημιακούς και εκπροσώπους συμφερόντων. Επίσης, ανέθεσε την εκπόνηση εξωτερικής μελέτης και διενήργησε εκτίμηση αντικτύπου ⁽⁵⁾, η οποία, αν και αρχικά έλαβε αρνητική γνώμη, εν συνεχεία εγκρίθηκε από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου ⁽⁶⁾.

8. Στην εκτίμηση αντικτύπου της, η Επιτροπή εκτιμά ότι, επί του παρόντος, ο κίνδυνος που οφείλεται στην απάτη και στη διαφθορά στην ΕΕ κυμαίνεται μεταξύ 179 και 256 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως ⁽⁷⁾. Βάσει των υπολογισμών της, η πρόταση θα παρείχε στο 40 % του εργατικού δυναμικού της ΕΕ δικαίωμα προστασίας σε περίπτωση καταγγελίας δυσλειτουργιών και θα βελτιώνε το επίπεδο προστασίας σχεδόν του 20 % του εργατικού δυναμικού. Τέλος, εκτιμά ότι η πρόταση θα συνεπαγόταν για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα εφάπαξ δαπάνες συνολικού ύψους 747,8 εκατομμυρίων ευρώ και ετήσιες λειτουργικές δαπάνες ύψους 1 336,6 εκατομμυρίων ευρώ.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η παρούσα ενότητα καλύπτει μόνον εκείνα τα άρθρα της πρότασης επί των οποίων διατυπώνουμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις.

Άρθρο 1 – Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής

9. Η πρόταση αποσκοπεί στην προστασία των προσώπων που καταγγέλλουν παραβάσεις, οι οποίες μπορούν να ταξινομηθούν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:

— Παραβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής πράξεων της Ένωσης σε περιορισμένο αριθμό τομέων ⁽⁸⁾. Οι εν λόγω πράξεις απαριθμούνται σε παράρτημα, του οποίου το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει πράξεις που περιέχουν ήδη ειδικούς κανόνες για την καταγγελία παραβάσεων. Οι αιτιολογικές σκέψεις 19 και 82 προβλέπουν τη δυνατότητα εξέτασης του ενδεχομένου τροποποίησης (ήτοι διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής) του παραρτήματος κάθε φορά που εγκρίνεται νέα πράξη της Ένωσης στην οποία μπορεί να έχει εφαρμογή η προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος.

⁽¹⁾ Επί του θέματος αυτού, βλέπε την πανοραμική επισκόπηση που δημοσιεύσαμε στις 3 Σεπτεμβρίου 2018, με τίτλο «Πώς εφαρμόζεται το δίκαιο της ΕΕ στην πράξη: Οι αρμοδιότητες επίβλεψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

⁽²⁾ (Αναθεωρημένο) Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου (ISA) 250, Consideration of Laws and Regulations in an Audit of Financial Statements, A17. Ο ελεγκτής ενδέχεται να λάβει γνώση πληροφοριών σχετικά με κρούσμα μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς με άλλους τρόπους, πέραν της εκτέλεσης των διαδικασιών που προβλέπονται στις παραγράφους 13-17 (π.χ. όταν ο ελεγκτής ειδοποιείται για περίπτωση μη συμμόρφωσης από μάρτυρα δημόσιου συμφέροντος).

⁽³⁾ Για το τρέχον έτος, βλέπε το πρόγραμμα εργασίας μας για το 2018.

⁽⁴⁾ Άρθρο 22γ του κανονισμού αριθ. 31 (ΕΟΚ), 11 (ΕΚΑΕ) για τον καθορισμό του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, όπως τροποποιήθηκε τελευταία (ΕΕ 45 της 14.6.1962, σ. 1385)· βλέπε επίσης την έρευνα του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή σε σχέση με τους εν λόγω κανόνες, η οποία περατώθηκε στις 27.2.2015 (υπόθεση ΟΙ/1/2014/PMC).

⁽⁵⁾ SWD(2018) 116.

⁽⁶⁾ SEC(2018) 198.

⁽⁷⁾ COM(2018) 116, σελίδα 46.

⁽⁸⁾ Δημόσιες συμβάσεις, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ασφάλεια των προϊόντων, ασφάλεια των μεταφορών, προστασία του περιβάλλοντος, πυρηνική ασφάλεια, ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων, δημόσια υγεία, προστασία των καταναλωτών, προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.

- Παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού.
- Παραβάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 325 ΣΛΕΕ (για την καταπολέμηση της απάτης), με ιδιαίτερη μνεία στην οδηγία ΠΟΣ (1) και τον κανονισμό για την OLAF (2).
- Παραβάσεις σχετιζόμενες με την εσωτερική αγορά, αναφορικά με πράξεις που παραβιάζουν τους κανόνες για τη φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμούς με στόχο την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος που ματαιώνουν το αντικείμενο ή τον σκοπό της εφαρμοστέας νομοθεσίας περί φορολογίας εταιρειών.

10. Δεδομένου ότι πολλές νομικές πράξεις της ΕΕ περιλαμβάνουν ήδη στοιχεία των διαδικασιών καταγγελίας δυσλειτουργιών, η πρόταση προβλέπει ότι υπερσχύουν οι τομεακοί κανόνες (παραδείγματος χάριν οι οριζόμενοι στην οδηγία για την κατάχρηση αγοράς (3)). Ωστόσο, η πρόταση τυγχάνει εφαρμογής σε όλα τα ζητήματα που δεν ρυθμίζονται σε τομεακές πράξεις.

Η ανάλυσή μας

11. Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την πρόθεση της Επιτροπής να εξασφαλίσει την κάλυψη πολλών τομέων δραστηριότητας της Ένωσης από την οδηγία. Αυτό είναι σύμφωνο με τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης περί θέσπισης ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου (4).

12. Εντούτοις, μολονότι η πρόταση αναγνωρίζει πλήρως την ανάγκη σεβασμού της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και τους εγγενείς περιορισμούς της οδηγίας ως νομικού μέσου, μας προβληματίζει η πολυπλοκότητα του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της και οι ενδεχόμενες πρακτικές συνέπειές της για την αποτελεσματική προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος. Στη συνοδευτική ανακοίνωσή της, η Επιτροπή προτρέπει ειδικά τα κράτη μέλη «να εξετάσουν το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής» της οδηγίας «και σε άλλους τομείς και να διαμορφώσουν γενικότερα ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο» (5). Εάν το πεδίο εφαρμογής δεν διευρυνθεί στο επίπεδο του εθνικού δικαίου σε εθελούσια βάση, οι τελικοί χρήστες μπορεί να υποχρεωθούν να προβαίνουν σε σύνθετες αξιολογήσεις που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις, τις οποίες δεν διαθέτουν απαραίτητα όλοι. Ο εν δυνάμει μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος θα είναι υποχρεωμένος να κατανοεί αν η παράβαση που προτίθεται να καταγγείλει αφορά πράξη που περιλαμβάνεται στο παράρτημα (όπως ενδεχομένως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε εν τω μεταξύ) και, επομένως, αν καλύπτεται από την προστασία που παρέχεται από την οδηγία και την εθνική νομοθεσία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο. Η πολυπλοκότητα αυτή υπάρχει κίνδυνος να μειώσει την ασφάλεια δικαίου για τους εν δυνάμει μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος και, ως εκ τούτου, να τους αποτρέψει από την καταγγελία παραβάσεων του ενωσιακού δικαίου.

13. Κατά την άποψή μας, η πολυπλοκότητα του πεδίου εφαρμογής μετριάζεται εν μέρει από τις διάφορες διατάξεις της πρότασης που έχουν στόχο την αρωγή των εν δυνάμει μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος με σαφείς και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες, συμβουλές και βοήθεια (6), και από το γεγονός ότι αρκεί να έχουν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι η καταγγελία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (7).

14. Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την πρόθεση της Επιτροπής να καλύψει όλες τις παραβάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ υπό την έννοια του άρθρου 325 ΣΛΕΕ, που συνιστά «μείζονα τομέα στον οποίο χρειάζεται να ενισχυθεί η επιβολή του ενωσιακού δικαίου» (8). Στην οδηγία ΠΟΣ, ως «οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης» νοείται το «σύνολο των εσόδων, δαπανών και στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται, αποκτώνται μέσω ή οφείλονται: i) στον προϋπολογισμό της Ένωσης, ii) στους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που έχουν ιδρυθεί δυνάμει των Συνθηκών ή στους προϋπολογισμούς των οποίων αυτά ασκούν άμεσα ή έμμεσα τη διαχείριση και εποπτεία» (9). Περιλαμβάνονται, παραδείγματος χάριν, όλοι οι πόροι της ΕΕ, ο ΦΠΑ και οι τελωνειακοί δασμοί, όχι όμως και τα μέσα που έχουν συσταθεί εκτός του νομικού πλαισίου της Ένωσης και δεν συνεπάγονται έσοδα ή δαπάνες για την ΕΕ, όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας.

Άρθρο 2 – Προσωπικό πεδίο εφαρμογής

15. Η πρόταση καλύπτει την καταγγελία δυσλειτουργιών από πρόσωπα απασχολούμενα στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, σε γνώση των οποίων περιέρχονται, στο πλαίσιο των εργασιακών δραστηριοτήτων τους, πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις. Στα πρόσωπα αυτά περιλαμβάνονται οι εθελοντικά εργαζόμενοι, οι μη αμειβόμενοι εκπαιδευόμενοι και οι υποψήφιοι για θέση εργασίας.

(1) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

(2) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

(3) Οδηγία 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 179).

(4) CM/Rec(2014)7, σημείο 7.

(5) COM (2018) 214 final, σ. 12.

(6) Άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο ε), για νομικές οντότητες στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, άρθρο 10 για τις αρμόδιες αρχές και άρθρο 15, παράγραφοι 2 και 3, για τα κράτη μέλη.

(7) Άρθρο 13, παράγραφος 1.

(8) Αιτιολογική σκέψη 16.

(9) Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α), της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371.

Η ανάλυσή μας

16. Χαίρετιζουμε το εύρος της διάταξης αυτής, ιδίως δε το γεγονός ότι λαμβάνει υπόψη τις παραβάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ στο πλαίσιο σύνθετων έργων στα οποία εμπλέκονται διάφοροι παράγοντες (εργολάβοι, υπεργολάβοι, σύμβουλοι, εθελοντές κ.ά.) που είναι όλοι εν δυνάμει μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 4 – Υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων και διαδικασιών καταγγελίας και μέτρων παρακολούθησης των καταγγελιών

17. Η πρόταση υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι νομικές οντότητες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα καθιερώνουν εσωτερικούς διαύλους και διαδικασίες καταγγελίας δυσλειτουργιών. Οι εν λόγω εσωτερικοί δίαυλοι πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εργαζόμενους και ενδεχομένως και από άλλες κατηγορίες προσώπων, όπως οι μέτοχοι, οι εργολάβοι ή οι εκπαιδευόμενοι.

18. Οι ιδιωτικές νομικές οντότητες με λιγότερους από 50 εργαζόμενους ή με κύκλο εργασιών ή ισολογισμό μικρότερο των 10 εκατομμυρίων ευρώ αποκλείονται, εξαιρουμένων των οντοτήτων που δραστηριοποιούνται σε ορισμένους ευαίσθητους τομείς.

19. Ως νομικές οντότητες του δημόσιου τομέα ορίζονται οι κρατικές και περιφερειακές διοικητικές αρχές, οι δήμοι με περισσότερους από 10 000 κατοίκους και άλλες νομικές οντότητες δημόσιου δικαίου.

Η ανάλυσή μας

20. Κατανοούμε την επιθυμία της Επιτροπής να εξαιρέσει ορισμένες οντότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα από την υποχρέωση θέσπισης εσωτερικών διαύλων καταγγελίας, η οποία, όπως αναφέρει η Επιτροπή στην εκτίμηση αντικτύπου της, έχει οικονομικό και διοικητικό κόστος. Είναι επίσης σαφές ότι η εξαίρεση αυτή δεν εμποδίζει τους μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος να χρησιμοποιούν εξωτερικούς διαύλους.

21. Εντούτοις, θεωρούμε ότι η εξαίρεση ορισμένων δήμων από την υποχρέωση θέσπισης εσωτερικών διαύλων καταγγελίας μπορεί να περιορίσει σημαντικά την προστασία που παρέχεται στους καταγγέλλοντες, δεδομένου ότι οι δήμοι της ΕΕ αριθμούν κατά μέσο όρο 5 887 κατοίκους, με μεγάλες διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών⁽¹⁾. Αντιλαμβανόμαστε ότι το προτεινόμενο κατώτατο όριο αντιστοιχεί στον ορισμό των μικρότερων δήμων που χρησιμοποιείται ήδη σε ορισμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Γαλλία, Ισπανία). Ωστόσο, θεωρούμε ότι η Επιτροπή πρέπει να εξηγήσει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τους λόγους για τους οποίους έθεσε το όριο αυτό, καθώς και σε ποιον βαθμό αυτό είναι αντίστοιχο με τα όρια που προβλέπονται για τον αριθμό εργαζομένων και τον κύκλο εργασιών, τα οποία έχουν στόχο την εξαίρεση οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 5 – Διαδικασίες εσωτερικής καταγγελίας και μέτρα παρακολούθησης των καταγγελιών

22. Η πρόταση περιγράφει λεπτομερώς τις διαδικασίες εσωτερικής καταγγελίας, και ειδικότερα τη δημιουργία εμπιστευτικών διαύλων και τον ορισμό προσώπου ή υπηρεσίας αρμόδιων για την επιμελή παρακολούθηση των καταγγελιών, και ορίζει εύλογο χρονοδιάγραμμα – που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες– για τη γνωστοποίηση απάντησης στους μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος.

Η ανάλυσή μας

23. Οι λεπτομερείς υποχρεώσεις όσον αφορά την εσωτερική καταγγελία περιλαμβάνουν την παροχή «σαφών και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών» όσον αφορά τις διαδικασίες και την καταγγελία δυσλειτουργιών, κάτι που επιδοκιμάζουμε. Ωστόσο, κατά την άποψή μας, δεν καλύπτουν επαρκώς την ευαισθητοποίηση ή την επιμόρφωση του προσωπικού. Θα επιμέναμε στη σημασία της δημιουργίας ενός ευνοϊκού κλίματος εμπιστοσύνης στο εργασιακό περιβάλλον, στο οποίο η καταγγελία δυσλειτουργιών θα αποτελεί αποδεκτή πρακτική⁽²⁾.

Άρθρο 13 – Προϋποθέσεις για την προστασία των καταγγελλόντων

24. Το άρθρο αυτό ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι καταγγέλλοντες δικαιούνται προστασία δυνάμει της οδηγίας. Ανεξαρτήτως του διαύλου που χρησιμοποιούν (εσωτερικού, εξωτερικού ή δημόσιου), πρέπει να έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρουν ισχύουν κατά τον χρόνο καταγγελίας, και ότι οι πληροφορίες αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

⁽¹⁾ ΟΟΣΕ, *Subnational governments in OECD Countries: Key Data, 2018 edition*, σελίδες 5-6.

⁽²⁾ Βλέπε National Audit Office του Ηνωμένου Βασιλείου, *Making a whistleblowing policy work*, Report by the Comptroller and Auditor General, HC 1152, Session 2013-14, 18 Μαρτίου 2014, Chartered Institute of Internal Auditors, *Whistleblowing and corporate governance, the role of internal audit in whistleblowing*, Ιανουάριος 2014.

25. Προκειμένου να δικαιούται προστασία ως μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος όταν υποβάλλει καταγγελία μέσω εξωτερικών διαύλων (ήτοι εκτός της εταιρείας/της υπηρεσίας τους, σε αρμόδια εθνική αρχή), ένα πρόσωπο πρέπει:

- να έχει προηγουμένως υποβάλει καταγγελία εσωτερικά, αλλά να μην έχουν αναληφθεί οι δέουσες ενέργειες εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες)· ή
- να μην είναι σε θέση να υποβάλει καταγγελία εσωτερικά, ή εύλογα να μην αναμενόταν να γνωρίζει ότι είχε τη δυνατότητα αυτή· ή
- να ανήκει σε κατηγορία προσώπων για τα οποία η υποβολή καταγγελίας εσωτερικά δεν είναι υποχρεωτική (π.χ. εργολάβοι, μη αμειβόμενοι εκπαιδευόμενοι)· ή
- εύλογα να μην αναμενόταν να χρησιμοποιήσει εσωτερικούς διαύλους καταγγελίας λόγω του αντικειμένου της καταγγελίας· ή
- να είχε εύλογους λόγους να θεωρεί ότι οι εσωτερικοί διαυλοι καταγγελίας θα μπορούσαν να διακυβέυσουν την αποτελεσματικότητα των ερευνών των αρμόδιων αρχών· ή
- να έχει εκ του δικαίου της Ένωσης το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία μέσω εξωτερικών διαύλων.

26. Προκειμένου να δικαιούται προστασία ως μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος όταν υποβάλλει καταγγελία δημοσίως, ένα πρόσωπο πρέπει:

- προηγουμένως να έχει υποβάλει καταγγελία εσωτερικά και/ή εξωτερικά σύμφωνα με την οδηγία· ή
- να μην αναμενόταν εύλογα να χρησιμοποιήσει εσωτερικούς και/ή εξωτερικούς διαύλους καταγγελίας λόγω άμεσου ή πρόδηλου κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον ή λόγω των ειδικών περιστάσεων της υπόθεσης ή επειδή υπήρχε κίνδυνος μη αναστρέψιμης βλάβης.

Η ανάλυσή μας

27. Θεωρούμε ότι καθοριστικός παράγοντας πρέπει να είναι το δημόσιο συμφέρον που προστατεύεται μέσω των πληροφοριών που αποκαλύπτουν οι μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος. Συνεπώς, τα κράτη μέλη δεν πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επικαλούνται τις υποκειμενικές προθέσεις ή τα ειδικά κίνητρα του μάρτυρα δημόσιου συμφέροντος προκειμένου να τον εξαιρέσουν από την παροχή προστασίας.

28. Θεωρούμε καταρχήν σωστό τον γενικό κανόνα που απαιτεί την προσφυγή στους εσωτερικούς διαύλους σε πρώτο στάδιο, καθώς ευνοεί τη δημιουργία κλίματος αποδοχής της καταγγελίας δυσλειτουργιών. Ωστόσο, σημειώνουμε ότι οι αορίστως διατυπωμένες εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ερμηνείας (σε διοικητικό και δικαστικό επίπεδο), ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία κλίματος αβεβαιότητας για τους εν δυνάμει μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος. Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να διασφαλιστεί ότι το προτεινόμενο σύστημα διαδοχικών καταγγελιών δεν θα δημιουργεί, λόγω της συσσώρευσης προθεσμιών, εμπόδια στην πρόληψη μιας παράβασης, ματαιώνοντας τον σκοπό της οδηγίας.

29. Επισημαίνουμε, τέλος, και μολονότι οι δύο καταστάσεις δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες, λόγω των ιδιαιτεροτήτων του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ, ότι η ισχύουσα προσέγγιση στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης όσον αφορά την καταγγελία δυσλειτουργιών από υπαλλήλους της ΕΕ διαφέρει από τους κανόνες που προτείνει εδώ η Επιτροπή. Σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, όλοι οι υπάλληλοι της ΕΕ ανεξαρτέτως τυγχάνουν προστασίας σε περίπτωση καταγγελίας δυσλειτουργιών, απευθυνόμενοι απευθείας στην OLAF, χωρίς να πρέπει να έχουν προηγουμένως εξαντλήσει τους εσωτερικούς διαύλους (1).

30. Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που καθιστούν δυνατή την παράκαμψη των εσωτερικών διαύλων καταγγελίας, θα αναμέναμε να δούμε στο άρθρο 13, παράγραφος 2, μια τέτοια δυνατότητα για εκείνους τους μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος που έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι η καταγγελία σε εσωτερικό επίπεδο θα έθετε σε κίνδυνο την προσωπική τους ασφάλεια ή τα έννομα συμφερόντά τους.

31. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο λαμβάνει τακτικά έναν αριθμό αυθόρμητων καταγγελιών υπονοιών απάτης από τρίτους (το 2017 ελήφθησαν 29 τέτοιες καταγγελίες), ορισμένες από τις οποίες θα μπορούσαν να εμπίπτουν στο προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της πρότασης. Αφού τις εξετάσουμε, διαβιβάζουμε τις υποθέσεις που κρίνουμε ότι πρέπει στην OLAF (2). Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για το γεγονός ότι η πρόταση (3) εγγυάται στους εν λόγω μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος την ίδια προστασία που θα είχαν αν απευθύνονταν στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους τους.

32. Τέλος, πιστεύουμε ότι τα πρόσωπα που έχουν προβεί σε ανώνυμη καταγγελία δεν πρέπει να στερούνται την προστασία ως μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος, εάν η ταυτότητά τους εν συνεχεία αποκαλυφθεί. Η προσέγγιση αυτή θα ήταν συνεπής με την

(1) Άρθρο 22α, παράγραφος 1, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε.

(2) Απόφαση 43-2017 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σχετικά με περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίζει το ΕΕΣ στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών του ή περιέρχονται σε γνώση του στο πλαίσιο αυθόρμητων καταγγελιών τρίτων.

(3) Άρθρο 13, παράγραφος 3.

πρακτική της Ένωσης να ενθαρρύνει την ανώνυμη καταγγελία δυσλειτουργιών στην OLAF, μεταξύ άλλων από το εσωτερικό ενός κράτους μέλους ⁽¹⁾, καθώς και με την πολιτική της Επιτροπής στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού ⁽²⁾. Στο πλαίσιο των εργασιών μας για τη διατύπωση της παρούσας γνώμης, η Επιτροπή μας επιβεβαίωσε ότι η προστασία πρόκειται πράγματι να επεκταθεί στους ανώνυμους μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος, των οποίων η ταυτότητα εν συνεχεία αποκαλύπτεται.

Άρθρο 15 – Μέτρα για την προστασία των καταγγελλόντων έναντι αντιποίνων

33. Η πρόταση υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα έναντι αντιποίνων και περιέχει μη εξαντλητικό κατάλογο επτά μέτρων:

- απαίτηση πρόσβασης σε πληροφορίες,
- συνδρομή από τις αρμόδιες αρχές,
- μη εκτελεστότητα έναντι του μάρτυρα δημόσιου συμφέροντος συμβατικών και μη συμβατικών περιορισμών σχετικά με την αποκάλυψη πληροφοριών (π.χ. ρήτρα εμπιστευτικότητας σε σύμβαση),
- αντιστροφή του βάρους απόδειξης στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών σχετικά με βλάβη την οποία έχει υποστεί ο μάρτυρας (π.χ. ο εργοδότης οφείλει να αποδείξει ότι η απόλυση δεν έγινε συνεπεία της καταγγελίας, αλλά ότι βασίζεται αποκλειστικά σε άλλους, δεόντως δικαιολογημένους λόγους),
- πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων προσωρινών μέτρων,
- απαλλαγή από τα μέτρα, τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από την οδηγία για το εμπορικό απόρρητο ⁽³⁾ και δυνατότητα επίκλησης της καταγγελίας προκειμένου να ζητηθεί η απόρριψη της αγωγής,
- παροχή νομικής βοήθειας, καθώς και νομικής και οικονομικής συνδρομής.

Η ανάλυσή μας

34. Συνολικά, συμφωνούμε με την Επιτροπή και επικροτούμε την πρόταση οδηγίας. Χαιρετίζουμε ιδιαίτερος την ενσωμάτωση στην πρόταση εκτενούς καταλόγου παραδειγμάτων μέτρων έναντι αντιποίνων, χωρίς ωστόσο να εμποδίζονται οι εργοδότες να λαμβάνουν δεόντως αιτιολογημένες αποφάσεις στο πλαίσιο της εργασιακής σχέσης, ακόμη και σε βάρος μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος. Θα επιμέναμε ιδιαίτερος στη σημασία της δημιουργίας ευνοϊκού κλίματος στο εργασιακό περιβάλλον, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, στο οποίο η καταγγελία δυσλειτουργιών θα αποτελεί αποδεκτή πρακτική. Σημειώνουμε επίσης ότι η οδηγία σιωπά επί του ζητήματος των χρονικών ορίων, πράγμα που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δεν δύνανται να θεσπίσουν ή να διατηρούν τέτοια όρια όσον αφορά την προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 21 – Υποβολή έκθεσης, αξιολόγηση και επανεξέταση

35. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν στην Επιτροπή όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με την ενσωμάτωση και την εφαρμογή της οδηγίας. Εν συνεχεία, η πρόταση περιγράφει μια προσέγγιση δύο σταδίων. Έως τις 15 Μαΐου 2023, ήτοι δύο έτη μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο (15 Μαΐου 2021), η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ενσωμάτωση και την εφαρμογή της οδηγίας.

36. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να υποβάλλουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, ορισμένα στατιστικά στοιχεία «εφόσον αυτά διατίθενται σε κεντρικό επίπεδο στο οικείο κράτος μέλος». Τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία αφορούν τον αριθμό των καταγγελιών που περιήλθαν στις αρμόδιες αρχές, τον αριθμό των ερευνών και των διαδικασιών που κινήθηκαν ως αποτέλεσμα των εν λόγω καταγγελιών και την τελική τους έκβαση, καθώς και την εκτιμώμενη οικονομική ζημία και τα ποσά που ανακτήθηκαν. Στην αιτιολογική έκθεσή της, η Επιτροπή αναφέρει ότι το εν λόγω σύνολο δεδομένων θα τροφοδοτεί με τη σειρά του τις τρέχουσες εκθέσεις της OLAF και θα μπορούσε να συμπληρώνεται από τις ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή.

37. Έως τις 15 Μαΐου 2027 το αργότερο, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει νέα έκθεση στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία και αξιολογώντας τον αντίκτυπο της εθνικής νομοθεσίας μεταφοράς της παρούσας οδηγίας. Μεταξύ άλλων, στην έκθεση αυτή θα αξιολογείται κατά πόσον υφίσταται ανάγκη για τυχόν τροποποιήσεις με στόχο την επέκταση του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, άρθρο 5 (έναρξη των ερευνών), παράγραφος 1. «Ο γενικός διευθυντής μπορεί να αποφασίσει την έναρξη έρευνας όταν υπάρχουν επαρκείς υπόνοιες, οι οποίες μπορούν επίσης να βασίζονται σε πληροφορίες παρεχόμενες από τρίτους ή ανώνυμους, ότι έχει διαπραχθεί απάτη, διαφθορά ή κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.» (η υπογράμμιση δική μας).

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων (καρτέλ), (ΕΕ C 298 της 8.12.2006, σ. 17).

⁽³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, περί προστασίας της τεχνολογίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (ΕΕ L 157 της 15.6.2016, σ. 1).

Η ανάλυσή μας

38. Εκτιμούμε ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης τόσο της διαφάνειας όσο και του εύρους των προτεινόμενων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων. Κατά την άποψή μας, το γεγονός ότι η διαβίβαση των στατιστικών στοιχείων θα είναι προαιρετική για ορισμένα κράτη μέλη (εκείνα στα οποία αυτά δεν είναι διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο), και ότι τα στατιστικά στοιχεία δεν θα αναλύονται ανά τομέα πολιτικής, μειώνει την αποτελεσματικότητα της διάταξης αυτής. Επιπλέον, τα στατιστικά στοιχεία δεν προβλέπεται να δημοσιοποιηθούν και άρα δεν θα είναι δυνατό να αξιοποιηθούν παρά έξι χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και οκτώ χρόνια μετά τη θέση της οδηγίας σε ισχύ. Το διάστημα αυτό φαντάζει δυσανάλογα μεγάλο και φαίνεται να μη συνάδει με την προβλεπόμενη στο άρθρο 21, παράγραφος 2, υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν στην Επιτροπή «όλες τις συναφείς πληροφορίες» σχετικά με την ενσωμάτωση και την εφαρμογή της οδηγίας.

39. Σημειώνουμε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η υποβολή εκθέσεων έχει προαιρετικό χαρακτήρα, καθώς το ίδιο προβλέπεται στην οδηγία ΠΟΣ⁽¹⁾. Ωστόσο, δεν θεωρούμε ότι η διαιώνιση τέτοιων μη δεσμευτικών διατάξεων περί υποβολής εκθέσεων μπορεί να υπαγορεύεται από λόγους τέτοιας συνέπειας και μόνον. Μολονότι κατανοούμε τις οικονομικές επιπτώσεις της επιβολής μιας ευρύτερης υποχρέωσης, εφιστούμε την προσοχή του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στο γεγονός ότι η διαθεσιμότητα των εν λόγω στατιστικών στοιχείων μπορεί σε μεταγενέστερο στάδιο να είναι κρίσιμη για τη μέτρηση των επιδόσεων των πολύ μεγαλύτερων επενδύσεων, οικονομικού και διοικητικού χαρακτήρα, στις οποίες θα κληθούν να προβούν τα κράτη μέλη και οι οντότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας. Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών της, η Επιτροπή αξιοποίησε διδάγματα που αντλήθηκαν σε διάφορες άλλες έννομες τάξεις ανά τον κόσμο, εν μέρει χάρη στη διαθεσιμότητα στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των συστημάτων τους για την καταγγελία δυσλειτουργιών. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα μπορούσε να διερευνήσει διάφορες δυνατότητες για την παροχή ενωσιακής χρηματοδότησης στα κράτη μέλη, ως στήριξη για τη συγκέντρωση των σχετικών δεδομένων.

40. Πιστεύουμε ότι τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την καταγγελία δυσλειτουργιών στα κράτη μέλη πρέπει να είναι υψηλότερης ποιότητας και ότι θα πρέπει να αναλύονται ανά χώρα, νομική πράξη και θεματικό τομέα και να περιλαμβάνουν την τελική έκβαση αστικών και ποινικών υποθέσεων. Συμμεριζόμαστε την άποψη του ανώτατου οργάνου ελέγχου του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η δημοσιοποίηση πλήρων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις έρευνες που έπονται της καταγγελίας δυσλειτουργιών, συμπεριλαμβανομένης της έκβασής τους, ενισχύει την εμπιστοσύνη των εργαζομένων στα συστήματα καταγγελίας δυσλειτουργιών, καθώς τους επιτρέπει να διαπιστώσουν ότι οι καταγγελίες αντιμετωπίζονται με τη δέουσα σοβαρότητα⁽²⁾.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το τμήμα V, του οποίου προεδρεύει ο Λάζαρος Στ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 26ης Σεπτεμβρίου 2018.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

⁽¹⁾ Άρθρο 18, παράγραφος 2, της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371.

⁽²⁾ National Audit Office του Ηνωμένου Βασιλείου, *Making a whistleblowing policy work*, Report by the Comptroller and Auditor General, HC 1152, Session 2013-14, 18 Μαρτίου 2014, σημείο 4.18.